Када су ми рекли да Филип Давид, Ласло Вегел, Мирјана Миочиновић, Милета Продановић... нешто замерају „Политици”, страшно сам се забринуо. Најискреније.

Када сам прочитао текст Форума писаца који су, између осталих, и они потписали – страшно сам се разочарао.

Форум тврди да се „Политика” прикључила хајци на Андреја Николаидиса. Ако две новине пишу о истој ствари, то је хајка, тврди Форум писаца. Нешто је суптилнији Сретен Угричић, директор Народне библиотеке Србије. Он за „Прес” каже да су на Андреја Николаидиса „синхроно насрнули медији”.

Када сви медији пишу о земљотресу или да је Владимир Арсенијевић добио награду НИН-а за роман „У потпалубљу” (узгред, јавно сам као заменик главног уредника НИН-а говорио да је то мој фаворит) – да ли је то хајка или синхроно писање. Наравно да Угричићеву реч „синхроно” једино можете прочитати, односно разумети као: заверенички, по налогу, злонамерно, неморално, нетачно...

Господо из форума, текстове о себи изазвао је Николаидис, он је себе претворио у вест за све медије овога света. Сваки медиј има право да пише о Николаидису и има право да о томе пише ако жели и сто дана. Наравно, поштујући при томе кодекс професије.

Вашу пресуду да је реч о хајци зато, на моју жалост, разумем као ваше залагање да о некој ствари не треба писати.

Ништа нисмо изврнули у спорном делу текста Андреја Николаидиса, саветника председника Скупштине Црне Горе.

Николаидис је написао: „Цивилизацијски искорак био би и да је Боле употријебио динамит и пушке које је сакрио у дворани у којој су главари, духовници и умјетници прослављали двадесетогодишњицу постојања РС". „Политика" је написала да је Николаидис написао да би „цивилизацијски искорак било активирање експлозива у дворани Борик".

„Политика" није на било који начин тумачила Николаидисов текст. О њему су говорили, у тексту који помиње Форум писаца, Предраг Симић, Огњен Прибићевић и Александар Попов. Озбиљан проблем има свако ко њих тројицу може да сврста у великосрпске хегемонисте. Мислим, проблем са стварношћу.

Ја имам проблем са маштом. Немам је довољно да бих разумео следећу реченицу форума: „Стављајући ову вест на прву страну, београдски дневник је јасно показао да српска политичка елита није одустала од својих хегемонистичких намера према Црној Гори". Разумео бих ту реченицу да је саветник председнице Скупштине Србије рекао да би цивилизацијски искорак био да је неко детонирао 300 килограма експлозива у било којој сали у Црној Гори, макар тамо небили „главари, духовници и умјетници", а да је „Политика" показала разумевање за уметничку слободу и поетску правду поменутог саветника.

Е, да је неки саветник са седиштем у Београду тако што написао или изговорио, будите сигурни, нашао би се на насловној страни „Политике", а у Уводнику би одмах тражили његову смену. Гарантујем.

Овога пута, „Политика" ни је у свом Уводнику тражила да се било шта предузме против Николаидиса. Тражила је само од Министарства спољних послова Србије да уложи протест Подгорици. Нисмо саветовали ни Подгорицу, ни председника Скупштине Црне Горе који херојски ћути, ни Николаидиса. Нисмо им ништа спочитавали, тражили – али

нас то није спасило од пресуда да имамо „хегемонистичке намере према Црној Гори”.

Нити је „Политика” изрекла фатву нити позвала на линч. Једну стрелу је одапео Николаидис. „Политика” није са њим полемисала. Позвала је друге да тумаче његове речи. И објављивала је изјаве људи чије је, како пише Форум, људско и демократско право да реагују на Николаидиса исто толико колико и Николаидисово да напише и објави свој текст. Форум би могао да нам објасни зашто би оно што је дозвољено Николаидису било забрањено свима другима.

Право је свакога да тумачи на свој начин Николаидисов текст. И ниједан форум то не може да забрани нити да нареди једино исправно тумачење. Нажалост, Николаидисов текст се може тумачити и као потврда да у историји, у заједници људи насиље остаје некажњено, што ће рећи да се и исплати. Пише он: „Да ли би шпанске катедрале биле тако монументалне, а њујоршки скајскрепери (небодери) тако надркани да у обје Америке најприје није извршен геноцид, потом пљачка, затим идеолошко пеглање и фејслифтинг (пластична операција лица) монструма, све док злочин није постао конститутиван, самоподразумијевајући и, коначно, недодирљив?”.

Ако ме сећање не вара, неки од људи из форума су својевремено говорили да су речи сличне Николаидисовим биле припрема за убиство Зорана Ђинђића. Да су речи неких политичара, интелектуалаца, новинара... могле да увере оног ко је повукао обарач да може да прође некажњено. Нису тада имали разумевања за метафоричност, слободу говора, интелектуалну или поетску правду.

Наравно, људски је мењати мишљење. Не замерам, само подсећам, верујући да ће неко од људи из форума јавно рећи да је „Политици” приписао нешто што она ни у једном моменту није урадила.

(Политика)